

Commissie van Advies inzake seksueel misbruik

De Commissie van Advies

Sinds enkele jaren is in onze gemeenten de 'Commissie van Advies inzake seksueel misbruik in ambtelijke en/of pastorale gezagsrelaties' actief, afgekort: CvA. In dit artikel vertellen we over het werk van deze commissie.

De CvA is ingesteld voor het onderzoeken van seksueel misbruik door ambtsdragers en andere personen binnen een gemeente die in een gezagsrelatie staan. De laatste jaren komen grote misbruikschandalen naar boven. Denk aan de Rooms-Katholieke Kerk, maar ook aan de wereld van media en sport evenals de reacties op #MeToo.

Ambtsdragers en kerkelijke gezagsdragers

De CvA is ingesteld om kerkenraden te adviseren bij klachten tegen ambtsdragers of mensen met een functie in de kerk. Zij onderzoekt dus klachten over seksueel misbruik door bijvoorbeeld een ouderling of een koster. Op grond van dit onderzoek adviseert de CvA de desbetreffende kerkenraad. Het gaat bij de CvA om een objectief onderzoek, oordeel en advies, waarbij klagers recht gedaan en kerkenraden geadviseerd worden. De CvA wordt langzamerhand bekender, maar zij merkt dat er nog veel vragen leven. Zo is het soms onduidelijk voor welke doelgroep de commissie is ingesteld. Het betreft alleen klachten over seksueel misbruik en seksuele intimidatie tegen ambtsdragers en tegen door de kerkenraad benoemde functionarissen in de kerk. De CvA is niet ingesteld voor een klacht over misbruik in een willekeurig gezin in de kerkelijke gemeente.

Waarom voor deze doelgroep? Als een kerkenraad een klacht krijgt tegen een medebroeder of iemand die een taak in de

De Commissie is niet gericht op hulpverlening. Zij heeft wel deskundigheid in huis, maar ze beperkt zich tot haar onderzoeks- en adviestaak.

gemeente is toevertrouwd, dan slaat dat in als een bom. Geloof en ongelof wisselen elkaar af. Een kerkenraad is in zo'n situatie nauwelijks in staat om evenwichtig te oordelen over de klacht. Het is een grote stap voor een slachtoffer om een klacht in te dienen. Openbaar wordt wat geheim was. Vaak is er jaren geworsteld met tegenstrijdige gevoelens van schaamte, schuld, afkeer en verwarring. Een slachtoffer kan zich vaak niet voorstellen dat de kerkenraad open en eerlijk (en vertrouwelijk) met de klacht omgaat, zeker niet als het iemand uit de kerkenraad zélf betreft. Vandaar het besluit om een onafhankelijke commissie in te stellen.

Geen doofpotcultuur

Het is onvermijdelijk dat bij (geruchten over) seksueel misbruik door ambtsdragers, of mensen met een functie in de kerk, veel onrust en verwarring ontstaat. Een kerkenraad zal proberen de rust in de gemeente te behouden of te herstellen. Maar, zoals de laatste Generale Synode (GS) dat benadrukte: een kerkenraad mag

seksueel misbruik niet toedekken of in de doofpot stoppen. Dat mag niet vanwege de heiligheid van de Heere. Er wordt ook geen recht gedaan aan slachtoffers en de schade wordt in de loop van de tijd groter. Daarnaast wil de GS dat de CvA goed toegankelijk is voor slachtoffers. Bij aanmeldingen moet ook zorgvuldig gehandeld worden om eventuele laster tegen ambtsdragers tegen te gaan. Ons kerkverband wil eerlijk en duidelijk, bijbels en zorgvuldig, omgaan met (beschuldigingen van) seksueel misbruik.

Toegang

Een klager kan een klacht indienen in contact met (een lid van de) de kerkenraad. Meestal meldt de klager zich zelf via de website van de CvA of neemt een kerkenraadslid contact op. De commissie merkt wel dat dit soms een (te) hoge drempel is. De klager komt er dan niet toe om met misbruik naar de kerkenraad te stappen, vooral niet als de persoon een kerkenraadslid is. Daarom heeft de GS besloten dat iemand ook contact kan opnemen met een 'Aandachtsfunctionaris huiselijk geweld', onder andere van De Vluchtheuvel. Via deze aandachtsfunctionaris kan dan een klacht bij de CvA worden ingediend. In alle gevallen zal de CvA zorgvuldig handelen. In elke situatie moet de kerkenraad op enig moment geïnformeerd worden. Anders kan de CvA geen advies aan de kerkenraad uitbrengen.

Hulpverlening

De Commissie is niet gericht op hulpverlening. Zij heeft wel deskundigheid in huis, maar ze beperkt zich tot haar onderzoeks- en adviestaak. Het is een voordeel als klagers (slachtoffers) reeds hulpverlening hebben. Hulpverlening is tot steun tijdens de periode van onderzoek. Deze periode neemt meestal een aantal maanden in beslag en dat is belastend. Ook na de afronding van een onderzoek is het verwerkingsproces niet afgerond. Dit geldt overigens zowel voor een klager als voor een aangeklaagde. Als er echtgenoten zijn, moeten ook zij veel verwerken.

Informatie over de CvA, de aandachtsfunctionaris en de mogelijkheid om contact op te nemen over een klacht of vraag is te vinden op de website www.gergeminfo.nl. Onder 'Deputaatschappen' staat bij 'Commissie van Advies inzake seksueel misbruik' verdere informatie. Ook kan daar het protocol over de werkwijze van de CvA bij aanmeldingen van seksueel misbruik worden gedownload.